

Ontwerp-interimstructuurvisie Noord-Brabant: deel C ontwikke- lingsprojecten West Brabant

Toetsingsadvies over de milieueffectrapporten

19 februari 2008 / rapportnummer 2011/2012-47

1. OORDEEL OVER HET MER

De Provincie Noord-Brabant heeft het voornemen een interim-structuurvisie 2008 vast te stellen. Deze interim-structuurvisie krijgt vorm op grond van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening (nWRO)¹. Onderdeel van de interim-structuurvisie vormt:

- de oprichting van een bovenregionaal logistiek park in Midden- en West-Brabant met een omvang van 150 hectare. Het voornemen is om dit park in de oksel A16/A17 nabij Moerdijk te lokaliseren. Gezien de omvang, en de vanwege de mogelijke significante gevolgen voor Natura 2000-gebieden benodigde passende beoordeling, is een milieueffect-rapport (plan-MER) opgesteld².
- de afweging van nut en noodzaak van, en de locatiekeuze voor het Agro- en Foodcluster West-Brabant. Het voornemen is de ontwikkeling van een vestigingsgebied voor glastuinbouw van ca. 250-300 hectare, in combinatie met het zogenaamde Agro-Industrieel complex Dinteoord in de Oud Prinslandse Polder. Om de ontwikkeling van een nieuwe vestigingslocatie voor glastuinbouw mogelijk te maken is een plan-MER opgesteld.

De provincie heeft de Commissie voor de m.e.r. gevraagd te adviseren over de bij 'Ontwerp-interimstructuurvisie Deel C, ontwikkelingsprojecten West-Brabant' behorende milieueffectrapporten. Specifiek met betrekking tot het MER voor het Agro- en Foodcluster West-Brabant is gevraagd te bezien of de inspraak aanleiding geeft om het eerder hierover door de Commissie gegeven advies aan te passen/vullen³.

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in beide MER'en aanwezig** is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming. In hoofdstuk 2 van dit advies wordt een nadere toelichting gegeven op dit oordeel. Daarbij worden enkele aanbevelingen gedaan voor de verdere besluitvorming.

¹ De nWRO treedt waarschijnlijk per 1 juli 2008 in werking. Het wettelijke instrument structuurvisie wordt daarmee geïntroduceerd. De provincie Noord-Brabant anticipeert hierop. Het ontwerp valt onder de nWRO wanneer het ter visie wordt gelegd na de inwerkingtreding ervan.

² Voor verdere technische informatie over de m.e.r.-procedure en de advisering door de Commissie zie bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de inspraakreacties opgenomen.

³ De Commissie m.e.r. heeft over het plan-MER eerder advies uitgebracht in het kader van de provinciale locatieafweging voor glastuinbouw in West-Brabant. Voor het volledige advies, dat is uitgebracht op 12 september 2006, kunt u terecht op de website van de Commissie voor de m.e.r. (www.commissiemer.nl). Het advies is te vinden onder nummer 1665. Het richtlijnadvies over het besluit-MER kunt u eveneens op deze website vinden onder nummer 1780.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Logistiek Park Moerdijk

2.1.1 Algemeen

De wijze van presentatie van informatie via GIS-kaarten is overzichtelijk en vergemakkelijkt de interpretatie van de gegevens. Uit het MER komt naar voren dat in grote lijnen alle locaties geschikt zijn.

2.1.2 Onderbouwing van de behoefte

In het MER is de behoefte aan een logistiek bedrijventerrein afdoende onderbouwd. Het gesignaleerde tekort aan planvoorraad om aan de vraag te kunnen voldoen blijkt zich met name voor te doen bij de hogere groeiscenario's⁴. Voorzien in de daadwerkelijke behoefte aan een logistiek bedrijventerrein in West-Brabant geschiedt in concurrentie met andere terreinen in Brabant en is mede afhankelijk van het al dan niet uitvoeren van plannen voor vergelijkbare terreinen tussen de havens van Rotterdam en Antwerpen. De Commissie concludeert uit de gepresenteerde behoefte-ramingen dat deze een inherent grote onzekerheid kennen, met risico's van aanzienlijke leegstand binnen het logistiek park Moerdijk en op andere terreinen tot gevolg.

- De Commissie adviseert in het besluit-MER in te gaan op mogelijke maatregelen die genomen kunnen worden om deze risico's te minimaliseren. Ga daarbij in ieder geval in op de mogelijkheden om Moerdijk ruimtelijk gefaseerd te ontwikkelen. Geef hierbij aan welke mogelijkheden er zijn om de verschillende fases afgeronde onderdelen te laten zijn.

2.1.3 Beschrijving milieueffecten

De milieueffecten zijn in het MER met voldoende mate van detail beschreven om een verantwoorde keuze tussen de locaties te kunnen maken. Ten aanzien van de effecten op natuur merkt de Commissie op dat in het MER voldoende aannemelijk is gemaakt dat significante effecten van het logistiek park Moerdijk op de Natura 2000-gebieden Hollands Diep en Biesbosch zijn uit te sluiten. Wel ontbreekt een beschrijving van de effecten van licht⁵, maar de Commissie verwacht dat hiervoor voldoende mitigerende maatregelen beschikbaar zijn zodat ook hiervoor significante gevolgen zijn uit te sluiten. De effecten van het voornemen op enkele geïsoleerde boselementen die onderdeel uitmaken van de EHS zijn niet beschreven. Deze effecten kunnen echter uitgewerkt worden in het besluit-MER.

- De Commissie adviseert in het besluit-MER ook de effecten van lichthinder op Natura 2000-gebieden inzichtelijk te maken, en aan te geven welke mitigerende maatregelen getroffen zullen worden. Geef daarnaast in het besluit-MER ook inzicht in de actuele en potentiële natuurwaarden van de EHS, de gevolgen van het voornemen voor de natuurdoeltypen en doelsoorten, en de eventuele compensatieverplichtingen.

⁴ De Commissie merkt op dat in het eerder gemaakte plan-MER dit ook nog gold bij beperkte groeiscenario's.

⁵ Lichtverstoring kan gevolgen hebben voor geconcentreerde rustplaatsen (slaapplaatsen) die genoemd zijn in de aanwijzingsbesluiten voor Hollands Diep (ganzen) en de Biesbosch (Aalscholver, Grote Zilverreiger, Kleine Zwaan, ganzen).

In het Plan-MER (bijlage 3) wordt gesteld dat van de genoemde gebieden inventarisatiegegevens van flora en fauna ontbreken en de actuele natuurwaarden ter plaatse derhalve niet geschikt zijn als toetsingscriterium. De Commissie merkt op dat tenminste van vogels gedetailleerde vlakdekkende inventarisatiegegevens beschikbaar zijn (verzameld door de provincie). De Commissie verwacht niet dat gebruik van deze gegevens tot andere uitkomsten zal leiden maar gaat ervan uit dat deze van het besluit-MER worden meegenomen.

- De Commissie meent dat in het besluit-MER tenminste gebruik gemaakt moet worden van de beschikbare natuurinformatie waaronder de bij de provincie in GIS beschikbare broedvogelgegevens.

2.1.4 Locatieafweging

De MCA-beoordeling van de locatiealternatieven is systematisch opgezet en uitgevoerd. De Commissie onderschrijft de conclusie dat alle locaties, dus ook Moerdijk-Oost, geschikt zijn omdat ze voldoen aan de basiseisen, en de keuze voor de locatie gebaseerd kan worden op de relatieve voor- en nadelen. Wel zijn kanttekeningen te plaatsen bij de keuze van de criteria en de beoordeling van sommige locaties op de criteria. Enkele voorbeelden:

- De toepassing van het criterium 'kans op procedurele vertragingen geluid' is weinig onderbouwd. De Commissie verwacht dat het tijdspad waarin het logistiek park wordt gerealiseerd niet wordt gedomineerd door het gegeven of er een geluidzone moet worden aangepast. Ook is onvoldoende onderbouwd waarom de locatie Baardwijk Buiten op dit punt slechter scoort dan sommige andere locaties.
- De locatie Baardwijk Buiten scoort slecht op het aspect geluid omdat het aan de zuidkant grenst aan de woonkern van Waalwijk. De Commissie acht de locatie Baardwijk Buiten echter dermate groot dat voldoende afstand kan worden gehouden tot deze bebouwing.
- In het MER wordt er van uitgegaan dat alle woningen en bedrijven die in de plangebieden liggen worden geamoveerd. Die aantallen worden echter niet in de afweging meegenomen en spelen dus geen rol in de relatieve geschiktheidsbeoordeling⁶.
- In het MER is niet aangegeven wat de status is van het reserveringsgebied voor waterberging in Moerdijk en welke rol deze heeft gespeeld bij de beoordeling van de alternatieven.
- De beoordeling voor het aspect energie is gebaseerd op de mogelijkheden van het gebruik van restwarmte op basis van een afstandscriterium. De mogelijkheden voor koude-warmteopslag zijn ten onrechte niet bij het aspect energie opgenomen, maar onder het aspect grondwater. Aldaar vallen de relatieve verschillen op dit punt tussen de locaties weg door het grote aantal criteria binnen dit aspect.

Deze kanttekeningen leiden er naar verwachting van de Commissie overigens niet toe dat een bepaald alternatief veel beter/slechter zal gaan scoren dan andere alternatieven. De keuze tussen de alternatieven is daarmee vooral een bestuurlijke/politieke.

⁶ Uit de factsheets maakt de Commissie op dat het bij Moerdijk-Oost, Moerdijk-West, Auvergnepolder, Dintelmond en Baardwijk Buiten om respectievelijk 29, 15, 24, 9 en 2 woningen/bedrijven. In haar inspraakreactie geeft Hart voor Moerdijk aan dat het te amoveren aantal woningen bij Moerdijk-Oost niet 29 maar 58 bedraagt.

2.2 Agro- en Foodcluster West-Brabant

2.2.1 Algemeen

De Commissie is van mening dat er geen voor m.e.r. relevante beleidswijzigingen of nieuwe regionale accenten in de ontwerp-interimstructuurvisie zijn opgenomen die leiden tot bijstelling van haar eerdere advies. Ook de inspraakreacties geven geen andere inzichten dan bij de toetsing van het plan-MER. Zoals opgenomen in haar eerdere advies, moet bij de inrichting van het glastuinbouwgebied worden nagegaan hoe eventuele negatieve milieugevolgen op de voorkeurslocatie met gerichte inrichtingsmaatregelen kunnen worden tegengegaan.

De Commissie constateert, gezien het grote aantal inspraakreacties over de nWRO-procedure, onduidelijkheid bij betrokkenen over de procedure die in het kader van de nWRO gevolgd gaat worden.

- De Commissie adviseert hierover bij de verdere besluitvorming de benodigde helderheid te geven.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Gedeputeerde Staten Noord-Brabant, Projectteam Logistiek Park Moerdijk

Bevoegd gezag: Provincie Noord-Brabant

Besluit: vaststellen interimstructuurvisie

Categorieën Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C11.2 en C11.3

Activiteit:

De provincie Noord-Brabant heeft het voornemen een interim-structuurvisie vast te stellen. Deze krijgt vorm op grond van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening. Onderdeel van deze interim-structuurvisie zijn:

- de oprichting van een bovenregionaal logistiek park in Midden- en West-Brabant met een omvang van 150 hectare;
- de afweging van nut en noodzaak van, en de locatiekeuze voor het Agro- en Foodcluster West-Brabant.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: Staatscourant nr. 212 d.d. 1 november 2007

aanvraag toetsingsadvies: 19 oktober 2007

ter inzage legging MER: 8 november tot en met 19 december 2007

toetsingsadvies uitgebracht: 19 februari 2008

Bijzonderheden:

De provincie Noord-Brabant heeft vooruitlopend op de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening een ontwerp interimstructuurvisie opgesteld. De nWRO treedt waarschijnlijk per 1 juli 2008 in werking. Het wettelijke instrument structuurvisie wordt daarmee geïntroduceerd. De provincie Noord-Brabant anticipeert hierop. Het ontwerp valt onder de nWRO wanneer het ter visie wordt gelegd na de inwerktreding ervan.

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen.

De werkgroepsamenstelling bij project Logistiek Park Moerdijk is als volgt:

drs. ir. B.A.H.V. Brorens
dr. G.P.J. Draaijers (werkgroepsecretaris)
ir. W.H.A.M. Keijsers
drs. J.G.M. van Rhijn (voorzitter)
ir. J. Termorshuizen
ing. R.L. Vogel
drs. G. de Zoeten

De werkgroepsamenstelling bij project Agro- en Foodcluster West-Brabant:

drs. J.A.A.M. Leemans
drs. L. van Rijn-Vellekoop (voorzitter)
ir. J.A.F. de Ruijter
ir. C.T. Smit (werkgroepsecretaris)
ing. F.H. Wagemaker
drs. R.B. van der Werff

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

Logistiek Park Moerdijk

1. Vereniging Milieugroep Moerdijk, Moerdijk
2. Stichting Hart van Moerdijk, Moerdijk
3. Stichting Behoud Buitengebied Moerdijk, Zevenbergen
4. Gemeente Tilburg, Tilburg
5. F. Akkers, Fijnaart
6. Kamer van Koophandel West-Brabant, Breda
7. Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging, Tilburg
8. Stichting Gezond Moerdijk, Moerdijk
9. Sabic Pipelines BV, Geleen
10. Fam. Nuijten, Moerdijk
11. Gemeente Moerdijk, Zevenbergen
12. Bedrijvenkring Industrieterrein Moerdijk, Moerdijk

Agro- en Foodcluster West Brabant

13. Suikerunie, Oud Gastel
14. gemeente Halderberg, Oudenbosch
15. M.A.P.B. van Sprundel, Dinteloord
16. A. Star, Dinteloord
17. J. Veraart, Steenbergen
18. Ministerie van VROM, Den Haag
19. Belangengroep Glashard NEE, Dinteloord
20. A. Schenk, Steenbergen
21. Waterschap Brabantse Delta, Breda
22. Belangenvereniging Behoud Open Polders, Stampersgat
23. L.A.M.G. van Leengoed, Oud Gastel
24. F.H.J.M. Jonkers
25. Paul Koch, Dinteloord
26. A. van Zeven en M. Robart, Dinteloord
27. B. Harpe, Dinteloord
28. L. Jorna-Rogge
29. Stichting Dorpsraad en Prinsenland, Dinteloord
30. W.J. Postma, Dinteloord
31. A. Jongeling, Dinteloord
32. M. de Koning, Dinteloord
33. J. Weidema, Dinteloord
34. dr. mr. J.C. Sneep, Dinteloord
35. R.V. Terminck, Dinteloord
36. C. van Vugt, Fijnaart
37. I. Vaane
38. A. van Wouwe, Dinteloord
39. P.A.M. Willemse, Dinteloord
40. B.W. van Well
41. Belangengroep Glashard NEE, Dinteloord
42. N.C. Nelisse, Dinteloord
43. L. Revet, Loon op Zand
44. J. Suikers, Dinteloord
45. W. Meurer, Stampersgat
46. R.D. Mes, Dinteloord
47. H. van de Noort, Dinteloord
48. E.A.J. Knubben, Dinteloord
49. gemeente Steenbergen, Steenbergen
50. A.L.M. Frijters, Beijing
51. G.A. Gudde, Dinteloord
52. mr. C. Gresnich, Oudenbosch
53. M. Barreveld, Dinteloord
54. Camping Onder de Dijk, Stampersgat
55. B.T.M. Biskop, Stampersgat

56. drs. W.J. van den Berge, Dinteloord
57. Brabantse-Zeeuwse Werkgeversvereniging BZW, Tilburg
58. M.J. Boluijt, Dinteloord
59. L.V. Brouwer, Dinteloord

**Toetsingsadvies over de milieueffectrapporten Ontwerp-
interimstructuurvisie Noord-Brabant: deel C ontwikkelingsprojecten
West Brabant**

De provincie Noord-Brabant heeft het voornemen een interim-structuurvisie 2008 vast te stellen. Deze krijgt vorm op grond van de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening. Onderdeel van deze interim-structuurvisie zijn:

- de oprichting van een bovenregionaal logistiek park in Midden- en West-Brabant met een omvang van 150 hectare;
- de afweging van nut en noodzaak van, en de locatiekeuze voor het Agro- en Foodcluster West-Brabant.

ISBN: 978-90-421-2324-3